

POSITION PAPER

OVER DE INVOERING VAN DE

ONE-TIER BOARD STRUCTUUR

Vastgesteld op 19 december 2011

1. Aanleiding

De nieuwe Wet bestuur en toezicht zal naar verwachting binnen afzienbare tijd van kracht worden.¹ De nieuwe wet maakt het voor beursvennootschappen gemakkelijker het one-tier of monistisch bestuursmodel in te voeren. In dit model bestaat het bestuur uit uitvoerende leden (executives), verantwoordelijk voor het beleid en de dagelijkse gang van zaken, en niet-uitvoerende leden (non-executives), die toezicht houden op het bestuur en tevens mede het beleid uitstippelen. Bijna alle beursvennootschappen met statutaire zetel in Nederland hanteren nu nog het two-tier of duale bestuursmodel, waarin een apart toezichthoudend orgaan (de raad van commissarissen) toezicht houdt en advies geeft aan het bestuur. Het is de verwachting dat met de nieuwe wet de komende tijd door het bestuur en de raad van commissarissen van Nederlandse beursvennootschappen zal worden gezien of het voor de eigen vennootschap wenselijk is over te stappen van het two-tier naar het one-tier bestuursmodel. Rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat een aantal vennootschappen de komende jaren een dergelijk voorstel aan de algemene vergadering zal presenteren.² Ter voorbereiding hierop heeft Eumedion dit position paper opgesteld waarin de overwegingen zijn genoemd die institutionele beleggers kunnen betrekken bij het beoordelen van een mogelijk voorstel van een beursvennootschap tot statutenwijziging om het one-tier bestuursmodel in te voeren.

2. Geen voorkeursmodel

In het position paper zal geen algemene voorkeur worden uitgesproken voor de one-tier onderscheidenlijk de two-tier structuur. Dit heeft Eumedion bij eerdere gelegenheden ook niet

¹ Wet van 6 juni 2011 tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de aanpassing van regels over bestuur en toezicht in naamloze en besloten vennootschappen (*Stb.* 275). De inwerkingtredingsdatum van de wet zal afhangen van de inwerkingtreding van een ander, gerelateerd wetsvoorstel (de zogeheten reparatiewet bestuur en toezicht; kamerstukken II 2010/11, 32 873, nr. 2). De wet zal waarschijnlijk op 1 juli 2012 in werking treden.

² Een tweetal beursvennootschappen heeft dat reeds gedaan: Swedish Automobile en New Sources Energy hebben begin oktober 2011 een buitengewone aandeelhoudersvergadering bijeen geroepen om te besluiten over onder meer de invoering van de one-tier bestuursstructuur. De aandeelhouders van New Sources Energy hebben het voorstel goedgekeurd; Swedish Automobile heeft de besluitvorming over het voorstel voor onbepaalde tijd uitgesteld.

gedaan.³ Beide modellen kennen, zoals in paragraaf 2 uiteen zal worden gezet, voor- en nadelen. Er is wetenschappelijk geen onomstotelijk bewijs dat de ene bestuursstructuur op langere termijn betere resultaten oplevert dan de andere. Bovendien is het voor een goede governance bij beursvennootschappen niet primair van belang in welk formeel kader het toezicht is gegoten, maar op welke wijze en door wie er invulling aan wordt gegeven.⁴ Welke structuur het meest geschikt is, zal ook samenhangen met de aard en de activiteiten van de beursvennootschap in kwestie.⁵ De deelnemers van Eumedion zullen daarom elk voorstel voor statutaire verankering van het one-tier bestuursmodel bij een individuele vennootschap op de eigen merites beoordelen. Wel zullen hieronder enkele algemene overwegingen worden gegeven die bij het oordeel over de wenselijkheid van een one-tier structuur kunnen worden betrokken (paragraaf 3). Ook zullen enige aandachtspunten voor deelnemers van Eumedion worden gegeven wanneer zij de (statutaire) inrichting van een one-tier model bij een individuele beursvennootschap moeten beoordelen.

3. Beoordeling voor- en nadelen one-tier bestuursstructuur

Er zijn zowel voor- als nadelen verbonden aan de invoering van een one-tier structuur in een vennootschap.

Als voordelen worden veelal genoemd:⁶

- de snelheid van besluitvorming;
- de grotere betrokkenheid van de niet-uitvoerende bestuurders bij de strategie en het beleid van de vennootschap: niet-uitvoerende bestuurders besluiten mee over de strategie en het beleid; er is meer sprake van medebesturen in plaats van toetsen op afstand;
- betere informatievoorziening, mede omdat uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders gezamenlijk aansprakelijk zijn;
- grotere verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor niet-uitvoerende bestuurders; mogelijk leidt dit ook tot een betere verslaggeving over de werkzaamheden van de niet-uitvoerende bestuurders⁷;
- de grote rol die de 'Chairman' (de voorzitter van het bestuur) in relatie tot de vaak machtige 'Chief Executive Officer' (CEO: de voorzitter van de uitvoerende bestuurders) speelt; deze persoon is door de aandeelhouders in de praktijk ook beter aanspreekbaar en benaderbaar dan een president-commissaris;
- het one-tier model sluit aan bij het model dat in veel andere landen, zoals het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, wordt gehanteerd. Ongeveer de helft van de aandelen van de grootste

³ Zie de commentaren van Eumedion op het voorontwerp voor de wetsvoorstel bestuur en toezicht (april 2008) het wetsvoorstel dat aan de Tweede Kamer is voorgelegd (december 2008) en het gewijzigde wetsvoorstel dat door de Eerste Kamer is behandeld (januari 2010) (documenten zijn terug te vinden op www.eumedion.nl).

⁴ Zie ook M. van Olffen, 'Inrichting one tier vennootschap bij of krachtens de statuten', in: *Congresbundel bestuur en toezicht*, 2009, p. 44.

⁵ S. Dumoulin, 'De positie van niet-uitvoerende bestuurders in het monistisch bestuursmodel', *Ondernemingsrecht* 2005/91.

⁶ Zie p. 3 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken II 2008/09, 31 763, nr. 3, p. 3); L. Timmerman, 'De two tier commissaris/one tier niet-uitvoerende bestuurder', in: *Congresbundel bestuur en toezicht*, 2009, p. 19-29.

⁷ Uit verschillende onderzoeken blijkt dat het verslag van de raad van commissarissen van Nederlandse beursvennootschappen over het algemeen weinig informatief is en vooral "de letter" van de Nederlandse corporate governance code en de wet volgt. Zie bijvoorbeeld het onderzoek van M. Scheltema en M. Lückerrath naar de kwaliteit van het verslag van de raad van commissarissen, aangehaald in het artikel "Verslag van commissarissen kan nog vele malen beter" van de hand van de onderzoekers in *Het Financieele Dagblad* van 30 september 2011.

Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen wordt gehouden door aandeelhouders die uit het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten komen. Een one-tier model is voor hen meer herkenbaar dan een two-tier model.

Als vermeende nadelen worden vaak genoemd:

- geen duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht, tussen 'uitvoering' en 'controle'; de grotere betrokkenheid van de niet-uitvoerende bestuurders bij het beleid van de vennootschap zou invloed kunnen hebben op de onafhankelijke oordeelsvorming in de uitoefening van hun toezichtverantwoordelijkheden;
- de hogere aansprakelijkheidsrisico's en het grotere tijdsbeslag zouden kunnen leiden tot een hogere bezoldiging voor niet-uitvoerende bestuurders in vergelijking met commissarissen.

De Nederlandse vennootschappen met een two-tier structuur zijn de laatste jaren in de praktijk een stuk opgeschoven naar de one-tier structuur. Zo is bijvoorbeeld de betrokkenheid van de commissarissen sterk toegenomen met de instelling van speciale commissies, zoals de audit-, remuneratie- en selectie- en benoemingscommissie. De functie van president-commissaris is de laatste jaren ook zwaarder geworden, mede door de bepalingen over de president-commissaris in de Nederlandse corporate governance code. Hij opereert in toenemende mate als 'Chairman' in het one-tier model. Tegelijkertijd is de bij buitenlandse vennootschappen toegepaste one-tier structuur opgeschoven naar een two-tier structuur door onder meer de nadruk op bepalingen in buitenlandse corporate governance codes dat de meerderheid van de *Board* uit niet-uitvoerende bestuursleden moet bestaan en onafhankelijk moet zijn en dat deze niet-uitvoerende bestuursleden ook vergaderen buiten de aanwezigheid van de uitvoerende bestuurders. Bovendien moeten de speciale commissies van de *Board* veelal bestaan uit uitsluitend niet-uitvoerende bestuurders. Veelal wordt gesproken van een convergentie naar een 1,5-tier structuur.⁸

4. Overwegingen van institutionele beleggers bij een mogelijke overstap

Hieronder zullen enkele algemene overwegingen worden gegeven die bij het oordeel van institutionele beleggers over de wenselijkheid van een one-tier structuur kunnen worden betrokken.

Intensiever toezicht

De taak van de commissaris heeft de laatste jaren veel veranderingen ondergaan. De Nederlandse corporate governance code heeft veel nieuwe verplichtingen voor commissarissen in het leven geroepen. Vooral de toezichthoudende taken zijn zwaarder geworden. Volgens het in opdracht van Eumedion opgestelde onderzoeksrapport 'Rol institutionele beleggers in relatie tot bestuur en commissarissen; Een driehoeksverhouding' van prof. dr. A.G.Z. Kemna en prof. dr. E.L.H.M. van de Loo (hierna: Kemna en Van de Loo)⁹, uitgebracht in oktober 2009, is hierdoor de adviserende of

⁸ Willem J.L. Calkoen, *The One-Tier Board in the Changing and Converging World of Corporate Governance*, dissertatie Rotterdam 2011, p. 379. S. Dumoulin, 'De positie van niet-uitvoerend bestuurders in het monistisch bestuursmodel', *Ondernemingsrecht* 2005/91.

⁹ Het onderzoeksrapport is te downloaden via: www.eumedion.nl.

klankbordfunctie van commissarissen onder druk gekomen. Ook in het Groenboek Corporate governance bij beursvennootschappen, dat de Europese Commissie in mei 2011 publiceerde, wordt ingezet op een meer omvattend en intensievere functie voor *directors* onder meer ten aanzien van risicomanagement.¹⁰ De zwaardere rol vergroot de behoefte aan terzake deskundige en goed en tijdig geïnformeerde commissarissen. Gepaard aan meer verantwoordelijkheden worden ook hogere eisen gesteld aan de kennis en vaardigheden van raden van commissarissen bij beursvennootschappen. Voor commissarissen bij financiële beursgenoteerde ondernemingen wordt zelfs een wettelijke geschiktheidstoets ingevoerd.¹¹ Gelet op deze zwaardere rol zou een one-tier model (met niet uitvoerende bestuurders in plaats van commissarissen) in sommige gevallen te preferen kunnen zijn.

Rol bij de strategie

In de afgelopen tijd is door de Hoge Raad herhaalde malen bevestigd dat de raad van commissarissen toezicht houdt op de totstandkoming van de strategie en de uitvoering daarvan door het bestuur.¹² De Nederlandse corporate governance code bepaalt dat de strategie door de raad van commissarissen moet worden goedgekeurd. De raad van commissarissen is daarmee medeverantwoordelijk voor de strategie. Voor een aandeelhouder is de strategie van de onderneming één van de kernvariabelen op basis waarvan een beleggingsbeslissing wordt genomen. In de strategie van de vennootschap schuilen de grootste risico's, maar ligt tegelijkertijd ook de grootste kans op succes en daarmee op waardecreatie. Een aandeelhouder heeft derhalve veel belang bij een goede procedure tot de totstandkoming van de strategie en goed toezicht dat de strategie daarna ook daadwerkelijk tot uitvoer wordt gebracht en indien nodig tijdig wordt bijgestuurd. Dit is des te meer van belang nu de aandeelhouders van beursvennootschappen, zoals hiervoor is beschreven, nauwelijks invloed hebben op de strategie.

In een one-tier model zijn de niet-uitvoerende bestuurders op de dezelfde wijze verantwoordelijk voor het ontwikkelen en vaststellen van de strategie als de uitvoerende bestuurders. De rol van niet-uitvoerende bestuurders ten aanzien van de strategie beperkt zich niet tot toezicht en advisering maar is meeromvattend. De bestuursleden zijn ook met algemene bestuurstaken belast, waardoor zij – meer dan de commissarissen – actief betrokken zijn bij de ontwikkeling van de strategie en algemene beleid van de vennootschap.¹³ Zij nemen deel aan de beraadslagingen en zijn direct verantwoordelijk voor de besluitvorming terzake.

De niet-uitvoerende bestuurders hebben daardoor inzicht in de keuzes die aan de strategie ten grondslag liggen, eventuele dilemma's waarmee het bestuur worstelde en over de veronderstellingen die het bestuur heeft gemaakt. Door deelname aan de totstandkoming van de strategie zijn potentiële zwakke plekken bij niet-uitvoerende bestuurders bekend en men weet daardoor waar verhoogde aandacht nodig is in het toezicht op de uitvoering van de strategie door uitvoerende bestuurders.

¹⁰ Europese Commissie, Groenboek 'Het EU-kader inzake corporate governance', (COM(2011) 164 definitief).

¹¹ Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, de Wet financiële markten BES en de Wet toezicht trustkantoren in verband met de introductie van de geschiktheidseis en de versterking van de samenwerking tussen de toezichthouders in het kader van de geschiktheidstoets en de betrouwbaarheidstoets (Kamerstukken 32 786).

¹² Zie o.a. HR 13 juli 2007, *JOR* 2007, 178 (ABN Amro) en HR 9 juli 2010, *JOR* 2010, 228 (ASMI).

¹³ Memorie van toelichting p 15-16; W.J.L. Calcoen, p. 384; L. Timmerman, p. 26.

Tijdige bijsturing van de (uitvoering van de) strategie lijkt in een one-tier model beter te zijn gewaarborgd. De vergaande betrokkenheid van interne toezichthouders bij de totstandkoming van de strategie heeft wel als keerzijde dat zij stapsgewijs worden “begeleid” of ruwer gezegd “ingezogen” naar een strategiewijziging, zonder dat er een natuurlijk moment is om het proces nog een halt toe te roepen. Indien het bestuur een voorstel presenteert aan de raad van commissarissen is er nog wel een duidelijk moment om met een geheel onafhankelijke blik het voorstel te beoordelen en dat eventueel – bij inadequate beantwoording van de vragen die commissarissen hebben – af te keuren.

Betrokkenheid bij bestuurstaken

De Code Banken bepaalt dat de raad van commissarissen een grotere betrokkenheid moet hebben bij zowel de vaststelling van het beloningsbeleid als bij de uitvoering en de evaluatie daarvan. Dit betreft niet alleen het beloningsbeleid voor het bestuur, maar ook voor het senior management en voor de overige medewerkers. De Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) vindt dat commissarissen meer betrokken moeten zijn bij de aansturing van de externe accountant, de inhoud van de controleopdracht en het beheer van het controlebudget.¹⁴ Daarnaast signaleert Schuit dat de raad van commissarissen in toenemende mate betrokken wil zijn bij belangrijke benoemingen in de managementlagen onder het bestuur, bij het Human Resources beleid en bij het financieringsbeleid.¹⁵ Het is de vraag of deze zaken niet beter passen in een one-tier model, aangezien ze mede op het bord lijken te liggen van het bestuur.

Contacten met aandeelhouders

Kemna en Van de Loo merken ook op dat commissarissen nog weinig contacten hebben met institutionele beleggers; de communicatie loopt vrijwel geheel via het bestuur. “Hierdoor heeft de raad van commissarissen onvoldoende zicht op hoe deze relaties daadwerkelijk zijn. Met name als er problemen zijn, worden signalen niet tijdig genoeg opgevangen. Bij ontbreken van een eigen directe relatie met aandeelhouders blijft er voor de RvC dan vaak weinig meer over dan de eigen CEO te steunen. Hierdoor stijgt de kans dat conflicten polariseren en vrijwel onoplosbaar worden. Dit heeft zich de laatste jaren nog het meest expliciet geuit in de contacten met de (Angelsaksische) IB-ers als stakeholders van de onderneming. Hoewel de meer gematigde Nederlandse IB-ers ook al ongenoegen uiten over de gevolgde strategie richting de CEO, is daar door de RvC niets mee gedaan. Zij waren zelf immers niet aanwezig bij deze gesprekken en hadden evenmin een separate dialoog met deze stakeholders”. Kemna en Van de Loo bevelen aan dat de president-commissaris minstens één keer per jaar zowel apart als tezamen met de CEO en/of CFO met grootaandeelhouders spreekt. De Nederlandse corporate governance code schrijft een dergelijk overleg niet dwingend voor. Bovendien blijkt uit een recente uitspraak van de Hoge Raad (ASMI)¹⁶ dat ook de hoogste rechter van Nederland een terughoudende houding inneemt op dit punt. Volgens de Hoge Raad moet de RvC “de vrijheid hebben om van geval tot geval een afweging te maken of rechtstreeks contact met de

¹⁴ NBA, ‘De raad van commissarissen als opdrachtgever van de accountant’, adviesrapport, 13 september 2011.

¹⁵ S.R. Schuit, *The Chairman makes or breaks the Board; de rol van de Chairman van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen*, 2010, p. 31

¹⁶ HR 9 juli 2010, JOR 2010, 228 (ASMI).

aandeelhouders en/of bemiddeling tussen aandeelhouders en bestuur wenselijk is in het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming”. Er bestaat volgens de Hoge Raad derhalve geen verplichting voor de raad van commissarissen een bemiddelende rol te vervullen bij conflicten tussen bestuur en aandeelhouders. De Hoge Raad is zelfs van opvatting dat dienaangaande aan de aandeelhouders ook geen verantwoording is verschuldigd. Gelet op deze ontwikkelingen zou een one-tier model vanuit beleggersoogpunt mogelijk een te prefereren model zijn, aangezien de Chairman en de niet-uitvoerende bestuurders gezien hun positie gemakkelijker toegankelijk kunnen zijn voor beleggers.

Snelheid van besturen

In paragraaf 1 werd als één van de voordelen van de one-tier structuur de snelheid van besluitvorming genoemd. Dit zal zich vooral laten voelen bij die vennootschappen die in crisissituaties verkeren of die anderszins in bedrijfseconomische moeilijkheden zitten. Snelheid van besluitvorming is daarnaast van groot belang voor vennootschappen die te maken hebben met snel veranderende markten of marktomstandigheden. Het is echter niet gezegd dat cruciale besluiten niet snel of tijdig door vennootschappen met een two-tier structuur zouden kunnen worden genomen. Goed ingevoerde commissarissen zouden in een gezamenlijke vergadering met het bestuur ook snel tot besluitvorming kunnen komen, maar zij hebben vanuit hun vennootschapsrechtelijke positie wel een natuurlijke afstand en soms ook (informatie)achterstand.

Familievennootschappen

Een one-tier structuur kan mogelijk de voorkeur hebben bij zogeheten familievennootschappen. De oprichter zou mogelijk eerder afstand willen doen van de uitvoerende taken of genegen zijn een deel van zijn aandelenbelang naar de beurs te brengen, wanneer hij ‘Chairman’ kan worden bij deze vennootschap. De overgang van betrokkenheid bij de dagelijkse gang van zaken naar toezicht houden wordt dan minder groot. Het aantal beursintroducties zou derhalve kunnen toenemen.

Resumerend

Al met al lijkt de overgang op een one-tier bestuursstructuur vooral op zijn plaats bij vennootschappen in een sterk dynamische markt, zoals sommige technologiebedrijven, bij vennootschappen die erg complex zijn en/of ook een maatschappelijke of nutsfunctie hebben (teneinde in crisissituaties snel te kunnen handelen) en bij vennootschappen die naar de beurs worden gebracht en waarbij de grootaandeelhouder ook nauw betrokken is bij het bestuur en/of raad van commissarissen (familievennootschap).

5. Aandachtspunten inrichting van de one-tier structuur

Naast de vraag of introductie van een one-tier structuur passend is voor een beursvennootschap is voor aandeelhouders ook relevant *de wijze waarop* de one-tier structuur wordt ingericht bij de desbetreffende vennootschap. Aandeelhouders zullen zich over de inrichting moeten buigen wanneer een statutenwijziging ter introductie van het one-tier model aan de aandeelhoudersvergadering wordt

voorgelegd. Dit vergt per voorstel een afzonderlijke beoordeling. Net zo min als bij het two-tier model bestaat er bij het one-tier model immers een *one size fits all* benadering. De volgende aandachtspunten dragen bij aan de adequate en kenbare governance structuur en zullen de deelnemers van Eumedion daarom bij een individueel statutenvoorstel tot introductie van een one-tier model kunnen betrekken.

- Taakverdeling. Het one-tier model wordt ingevoerd door in de statuten te bepalen *dat* er taken worden verdeeld tussen uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders (artikel 2:129a lid 1 BW).¹⁷ Hoe de taken worden verdeeld is door de wetgever grotendeels vrijgelaten. Eumedion acht het van belang dat de taakverdeling adequaat is en duidelijkheid geeft over de zwaarte en de aard van het interne toezicht. De taakverdeling dient inzichtelijk tot uitdrukking te worden gebracht in de statuten en de daarop gebaseerde reglementen. Het heeft de voorkeur van Eumedion dat de hoofddlijnen van de taakverdeling en de daaraan gekoppelde aan uitvoerende respectievelijk niet-uitvoerende bestuurders toebedeelde bevoegdheden tot het nemen van besluiten (artikel 2:129a lid 3 BW) zoveel mogelijk in de statuten wordt vastgelegd, uiteraard voor zover een en ander niet reeds uit de wet voortvloeit.¹⁸ Op die manier houdt de aandeelhoudersvergadering (op hoofdlijn) zeggenschap over de doelmatigheid van de bestuur- en toezichtinrichting en de daarmee samenhangende kwaliteit van de governancestructuur en is de taak- en bevoegdheidsverdeling kenbaar voor derden. Om het nieuw voorgestelde one-tier structuur bij een beursvennootschap goed te kunnen beoordelen, is het van belang dat de aandeelhoudersvergadering tegelijkertijd kennis kan nemen van zowel het desbetreffende voorstel tot statutenwijziging als het ontwerpreglement, waarin de taakverdeling is uitgewerkt. Een duidelijke taakverdeling is overigens ook in het belang van de (individuele) bestuurders zelf omdat het mede van invloed kan zijn op hun mogelijkheden voor individuele disculpatie ingeval van hoofdelijke aansprakelijkstelling voor onbehoorlijk bestuur.¹⁹
- Samenstelling: Eumedion geeft er de voorkeur aan dat in de statuten tot uitdrukking wordt gebracht wat de verhoudingen kunnen zijn tussen de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders, zowel met betrekking tot het maximumaantal bestuursleden als de stemrechten die beide categorieën (kunnen) hebben. Wanneer niet-uitvoerende bestuurders getalsmatig en/of in termen van zeggenschap in de minderheid zijn, zal de toezichtfunctie in het algemeen minder goed uit de verf kunnen komen.²⁰ Het sluit ook aan bij best practice bepaling III.8.4 van de Nederlandse corporate governance code. Eumedion meent voorts dat in de statuten moet zijn verankerd dat het bestuur zowel een Chairman als een CEO moet benoemen.
- Voorzitterschap: Eumedion is van mening dat de statuten en/of het reglement duidelijk dienen te omschrijven wat de belangrijkste taken van de voorzitter zijn en hoe deze zich verhouden tot de taken van de CEO en andere bestuursleden. De voorzitter dient een sterke en actieve rol te spelen

¹⁷ De andere bestuurders kunnen zich niet geheel van de niet aan hen toebedeelde taak ontlasten, omdat zij deel uitmaken van de groep die voor de taak als geheel verantwoordelijk is.

¹⁸ De volgende onderwerpen kunnen op grond van artikel 2:129a lid 1 BW niet aan uitvoerende bestuurders worden opgedragen: voorzitterschap van het bestuur, benoemingsvoordrachten voor bestuurders en bezoldiging van uitvoerende bestuurders. Het toezicht op de taakuitoefening kan bovendien niet aan de niet-uitvoerende bestuurders worden ontnomen.

¹⁹ Memorie van toelichting (p. 8).

²⁰ L. Timmerman, p. 27.

door onder meer zorg te dragen voor een goede gang van zaken en de orde in en rondom de bestuursvergaderingen en op de informatievoorziening van het bestuur. Daarnaast dient de voorzitter toe te zien op de goede samenstelling en functioneren van het bestuur en op de contacten met aandeelhouders. Het laatste impliceert ook dat de voorzitter niet (statutair) dient te worden beperkt in zijn mogelijkheden om alleen en/of samen met bestuurders in een overleg met de belangrijkste aandeelhouders de beursvennootschap te vertegenwoordigen (2:130 lid 2 BW).

6. Conclusie

Eumedion heeft geen algemene voorkeur voor de one-tier onderscheidenlijk de two-tier structuur. Voor een goede governance bij beursvennootschappen niet primair van belang in welk formeel kader het toezicht is gegoten, maar op welke wijze en door wie er invulling aan wordt gegeven. De deelnemers van Eumedion zullen daarom elk voorstel voor statutaire verankering van het one-tier bestuursmodel bij een individuele vennootschap op de eigen merites beoordelen. Algemene overwegingen die bij het oordeel over *de wenselijkheid* van het one-tier structuur bij een beursvennootschap kunnen worden betrokken zijn: de intensivering van het toezicht, de gewenste betrokkenheid bij de totstandkoming of een wijziging van de strategie, de gewenste betrokkenheid bij de bestuurstaken, de snelheid van het besturen en aard van de vennootschap en (markt)omstandigheden waarin deze opereert. Bij de beoordeling van de *wijze van inrichting* van een one-tier model, in het kader van besluitvorming door de aandeelhoudersvergadering over de statutenwijziging ter introductie van het one-tier model, zullen deelnemers van Eumedion aandachtspunten kunnen betrekken die bijdragen aan de adequate en kenbare governancestructuur. Deze betreffen (1) de taakverdeling tussen uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders, (2) de samenstelling van het bestuur en de verhoudingen daarin tussen uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders en (3) het voorzitterschap van het bestuur.
